

Öltözz feketébe!

A lépcsőházban valaki felfelé lépegetett, és közben mobilon beszélt. A festő, aki már a kulcsokkal a kezében állt a lakás ajtaja előtt, felismerhette a hangot, mert a mutatóujját a szája elé emelve intett a mellette túsarkúban toporgó nőnek, hogy maradjon csöndben. Villámgyorsan betuszkolta a liftbe, behúzta maguk mögött a fémajtót, és megnyomta a gombot. Lementek a földszintig, aztán vissza fel, ugyanoda: az egész teljesen értelmetlennek tűnt. A galériás nő elsőre azt hitte, a festő felesége érkezett meg, és azt suttogta, hogy inkább most hazamenne, ha nem gond. Fájt a lába, és idegesítette ez a bújócska. A festő erre megfordult a szűk liftben, és egészen közel lépve mélyen a szemébe nézett, hogy dehogy megy. A nőt elöntötte a forróság, és csak markolászta a táskáját összezavarodva.

Miközben a férfi újra a kulcsokat válogatta, megkérdezte tőle, hogy ismeri-e az előbbi nőt. Az ajtón összesen hat zár volt, plusz egy külső rács. A férfi bólintott, hogy igen, ott fent lakik, közben hosszan játszott a hevederzárrel, próbálgatta, zörgette. Percekig tartott bejutni, és a nő közben újra megbánta, hogy idejött. Rögtön lerúgta a csizmát, és vetett egy pillantást a nagy előszobatükörben a rövid lábú, túl erősen sminkelt, kócos asszonyra.

42

A lakásban meglepően erős dohányszag lebegett, holott a festőt sose látta cigarettázni. Arra gondolt, hogy talán a feleség dohányzik, aztán meg arra, milyen kínos itt állni mezítláb, és szimatolni ebben az idegen szagú térben, és hogy vajon ő mit szólna, ha a férje ezekben a percekben egy ismeretlen nőt vezetne be a házukba. Ezt ugyan nem tehette volna, hiszen a gyerekek otthon voltak, a tudat azonban, hogy ez itt valakinek a személyes tere, teljesen lehűtötte a vágyait. Egyébként sem volt biztos abban, hogy amit érez, az vonzalom, és nem inkább kétségbeesett öngazolás-e, vágy arra, hogy kelljen valakinek, és ő is képes legyen még megkívánni egy másik testet.

A szobákat a nagy, utcára néző ablakok ellenére valami nyomasztó hangulat lengte be. Magas támlájú, fekete székek, fekete bőrkánpé, az ablak előtt keresztben egy pianínó. A tágas nappaliból oldalt három különböző szoba nyílt, amelyekbe egymásból is át lehetett menni. A nő nem nagyon akart körbenézni, nehogy valami intim részletet fedezzen fel. Kiment a fürdőszobába pisilni. A mosdópultot meglepően magasra építették, legalább tíz centivel magasabbra, mint a szabvány. Amikor rendbe akarta hozni az arcát, észrevette, hogy a tükör is feltűnően magasan lóg. Többször látta már a festő feleségét megnyitókön, és nem emlékezett rá, hogy különösebben nyúlánk volna, ahogy maga a festő sem tartozott az átlagnál nagyobb darab férfiak közé. Az amerikai konyhából, ami a nappali bal oldalán futott végig, a nyitott ajtón át bepillantott a legelső kishálóba. Különösnek találta a tükörfalat a balettrúddal. Úgy tudta, a fiúgyerekek már nem laknak a szülőkkel, a festő

felesége pedig keramikus, nem táncos. A gondolattól, hogy a nála húsz évvel idősebb nő esetleg hobbiból balettozik, homályos szégyenérzettel töltötte el. Kért egy teát, igen, mézzel, ha van, aztán visszament a mosdóba, mint aki elfelejtett valamit. Izzadtnak érezte magát a nagy télikabáttól, és csalódottan, mintha csapdába esett volna. Nem találta már olyan izgalmasnak a festőt, mint délután, amikor a lámpák beállítása közben egyedül maradtak a galériában, és a férfi hosszan megcsókolta. Ha most mégis megfutamodik, és hazamegy, az bántó lehet. Megszagolta a pulóveren át a hónalját.

A fürdőszobaszekrényben nyugtatók sorakoztak: Frontin, Xanax meg mindenféle ampullák. Női holmik sehol. Hallotta, ahogy a férfi odakint zörög a csészékkel.

Kiment hozzá. A táska még mindig a kezében volt, letette az egyik magas támlás, fekete székre. Volt valami mesterkélt ebben a gótikus hangulatban, és a mesterkéltséget csak fokozták a fekete tányérok és a keskeny, füstszínű, hőálló csészek. A férfi közben, amíg ő odabent volt, félmeztelenre vetkőzött, operációktól összekaszabolt felsőteste jóval öregebbnek mutatta, mint felöltözve. Hirtelen képtelenségnek tűnt az egész koreográfia, és a nő a túl forró teát szorongatva azon töprengett, hogyan lehetne kimenekülni ebből a valószínűtlen helyzetből. A festő letörölte a karikát, amit a kanna hagyott az asztalon. Akkurátusan tett-vett, megigazította a székeket. Megérezhette az asztal túloldaláról áradó bizonytalanságot, mert ahelyett, hogy közelebb lépett volna, a pianínóhoz fordult, és játszani kezdett. Szépen játszott, pontosan, érzelmesen. A tea is álmosítóan édes volt, jólesett a kinti hideg után. A nő érezte, ahogyan fokozatosan felmelegszik a keze és az egész teste. Leheveredett a bőrkanapéra. A továbbiakból már alig emlékezett valamire. Láta még maga felett a festőt, aki bead magának valami injekciót a gumikötéssel elszorított karjába, miközben magyaráz, és a harisnyán át simogatja a combját. A pulóvere a bőrkanapé mellett hevert, lecsukódó szeme mögött még mindig a délutáni galéria LED-lámpái világítottak.

Amikor felébredt, a nagy, dohányszagú hodályban már sötét volt. Fájt a feje, a mobilját kereste. A festő kint állt a franciaerkélyen, mögötte felgyuladtak a forgalmas utca fényei. Megkapaszkodott, amíg a csizmáját húzta, és rápillantott a könyvek gerincére. Sok angol és francia nyelvű címet látott. A polc szélén, már majdnem a bejáratnál, egy öklömnyi ezüstfej vigyorgott. A nő szórakozottan megfordította, a gömb túlsó felére egy szomorú arcot vésnek. Így hagyta, a szomorúval kifelé.

Négy nem fogadott hívása volt. A festő felajánlotta, hogy hazaviszi. Jól vezetett, előzgetett, nem szólt egy szót sem. A rakparton beragadtak a dugóba, de a galériás nő nem mert az autóból hazatelefonálni, csak egy SMS-t küldött, hogy úton van. A Duna zajlott, a fehér jégtáblák úgy derengtek az estében, mintha alulról, a víz felől világították volna meg őket. A nőnek a kékes fényről beugrott a festő hűtőszekrénye, ahonnan a dermedt mézet vette elő. Minden polc üres volt.

Otthon rémülten látta, hogy a férfi belegyömöszölte a táskájába a fekete, arceszes illatú sálát, amit aznap viselt. Jobb ötlete nem volt, feldobta otthon

a bejárat mellett a fogasra, és amikor a férje rákérdezett, csak vállat vont, valaki ott felejtette a galériában. Nem lett volna logikus válasza arra, miért hozta haza, de a férje nem is kérdezte. Jobb lett volna, ha számonkéri. Ha nem fordul vissza tévézni.

Még mindig a tévét nézte a nappaliban, amikor ő ágyba bújt. Lüktetett a combja, a csipője, de képtelen volt felidézni, hogy pontosan mi történt közöttük. Nem emlékezett se behatolásra, se öröme, mégis, valami jó érzés töltötte el, a szabadság titkos tudata. Könnyű, sajtó üresség. Éjjel a kisebbik gyerek hányt, otthon kellett maradnia vele. A fiút a férje elvitte az iskolába. A festő nem hívta fel, a következő héten nem is jelentkezett, csak pénteken, a megnyitója napján.

Amikor délben telefonált, a grafikus éppen ott ült mellette a galériában, és minden szót hallott. Izgatott, obszcén mondatai kihallatszottak a mobilból. A galériás nő ijedten kinyomta a telefont, és lángba borult arccal folytatta ott, ahol az imént abbahagyták, hogy hány grammos papírra kellene nyomni a következő katalógust. A festő még háromszor telefonált, de nem vette fel. Kipakolta a pogácsákat, borokat.

44 A megnyitón a festő távolságtartóan viselkedett vele, és látványosan elégedetlenkedett a rosszul beállított lámpák miatt. Szabadkozott a barátainak, hogy ezt még majd koriggálni kell, nem értenek itt hozzá, és közben igyekezett végig az elegáns, meggyötört arcú felesége mellett maradni, hogy a fotókon együtt szerepeljenek. Az asszony jóformán rá se nézett a festményekre, kényszeredetten, köhögve nevetett a férje túl hangos vicein. A fogadás vége felé a galériás nő hátrament a raktárba, hogy ellenőrizze, maradt-e bor. Ahogy hajolgatott, nyílt az ajtó, és a festő hátulról szorosan átölelte. Átfutott rajta, hogy ez az ember örült, és amint szembefordult vele, rögtön be is szippantotta az örület megnyíló, örvénylő tölcésére. Percek múlva tért csak vissza a mélységből, borokkal a kezében, vörösre harapdált, duzzadt szájjal.

A festő már a felesége mellett állt egy pohár vörösborral. A szeme üresen, kéken világított, mintha egy husky bámulna ki az arcából. Mintha rácso-dálkozna mindarra, ami itt most körbeveszi. A képekre, a kavargó emberi lényekre, a zsongásra, pohárcsöröpölésre. Aznap este már nem váltottak szót. A galériás nő belül nem tudta, minek nevezze ezt az egészet. Vonzalomnál már több, viszonynál kevesebb. Lihegő, obszcén telefonok sorozata. Soha nem beszélgettek, a festőt nem érdekelte se a mások élete, se a sajátja. Halott embernek nevezte magát, miközben sejtelmesen mosolygott, és arra kérte a nőt, öltözzön egyszer feketébe, hadd tegye vele azt, amire mindig is vágyott. Szertartásnak nevezte, és a galériás nő csak nehezen értette meg, mire céloz, mit is ért ezen. Viszolyogva nézett a férjira, és azon töprengett, hogy utasítsa el úgy, hogy ne haragítsa magára, de világos legyen, nem szeretne részt venni efféle játékokban.

Eszébe jutott a kiállításról az a kép, amelynek az volt a címe, hogy *Dan és Dániel*. Dan a festő régi, gyerekkori barátja volt, aki néhány hónappal a megnyitó előtt, az elmúlt télen öngyilkos lett. A festmény direkt az ő tiszteletére készült, és az óriási, gölemszerű férfialak háta mögött, akinek

Dániel éppen csak a válláig ért, egy festmény lógott a falon, rajta kipeckelt szájú, véres fejű nő.

Dániel vagyok, lihegte legközelebb megint a telefonba, mi van rajtad, és az alatt mi van. A nő letette.

Csak azért ment fel hozzá, hogy elmondja, szeretne véget vetni ennek a számára kínos és teljesen kilátástalan viszonynak. Kocsival mentek a galériából a lakásba, végig a rakparton. Végig barokk zene ment egy CD-ről. Hosszú időbe telt kinyitni a hat zárat.

Nem túl közel ült, de nem is provokálóan távol.

A festő lógatta a karját, hallgatott. Kibújt a fekete pulóverból, alatta színes rajzokkal díszített pólót viselt. Nagy, bicikliző macskák domborodtak a hátán, az ablak irányába kerekeztek kimeredt szemekkel. Ült a nagy üvegablak ellenfényében öregén, előrebillenő felsőtesttel, és váratlanul a nőre pillantott.

Én voltam, mondta.

Danról kezdett mesélni. Felhívta őt azon az éjszakán, és akkor ő azt mondta neki a kórházi ágyában fekvő, az operáció után lábadozva, varratokkal a hasában, hogy tegye meg, ne hezitáljon, soha nem lesz jobb. Tegye meg. Ez volt az utolsó hívás Dan telefonjáról. Még aznap éjjel bevett egy marék nyugtatót, és a Dunába ugrott. Amikor ezt mondta, kimutatott az ablakon, valahova a folyó irányába, mintha közvetlenül itt, a ház mögött történt volna mindez. Elsötétedtek a bicikliző macskák a verejtéktől. Hosszú hallgatás következett, a nő várt.

Ez az ő lakása, emelkedett fel hirtelen a festő a kanapéról, mintha idegenvezetést készülné tartani. Az ő székei, az ő ruhái a szekrényben.

A galériás nő hirtelen megértette a túl magas konyhapultot, a gyógyszereket, az üres, kéken világító hűtőt, és felfogta, hogy ez az ember a halál torkából szabadulva gyakorlatilag megölte azt a másikat, a barátját, azért, hogy ha összekaszabolva, impotensen, megkeseredve, de mégiscsak élhessen, vagy legalább azt hihesse, hogy él, diadalt ülhessen azon a másikon, aki már nincsen, és akinek a megvetett ágyába aztán elhozta őt, az ő még élő, lélegző, minden sejtjében lüktető testét, hogy általa kelhessen az előző, elhagyott báb-létéből igazibb életre.

Haza kell mennie, mondta szárazon. A festő kikísérte az ajtóig, kihajolt a lépcsőházba, meggyújtotta a folyosóvilágítást.

Másnap, amikor a galériában reggel bekapcsolta a számítógépet, nyolc új e-mail fogadta. Mindegyik aznap éjszaka érkezett. A festő mindegyikhez mellékletet töltött fel, de ezekre csak akkor kattintott rá, amikor már felgyújtogatta a villanyokat és beállította a fűtést. Fázott.

Fenek, szeméremdomb, mellek, arc közlőről, az ő testrészei. Mobillal készült képek. Mellettük a családja telefonszámai. Az anyjái, a férjéi, a lányái. Egy másikban a HI Galéria teljes, nemrég frissített levelezőlistája, amit a festő a meghívók szétküldéséhez kért el, és amit először nem akart neki átadni. Rövid, tömör utasítások arra nézve, hogy a nő mikor és hol jelenjen meg a *szertartásra*, és pontosan milyen ruhát viseljen. Öltözzön feketébe Dan és Dániel tiszteletére, és járjon el az előírtak szerint.

A galériában még mindig hideg volt, a fűtés nehezen melegítette át a vastag falakat. A nő világosan érezte, hogy a festő örült, és hogy átlépte a valóság határait, hamis perspektívát teremtett, ahogyan a képein is, és ebben a billenékeny pszeidotérben igyekezett őt is rávenni, hogy veszítse el a tájékozódóképességét. A nő igyekezett higgadt maradni, újra végignézte a képeket. Az latolgatta, kit lehetne felhívni. A férjét. A rendőrséget. Néhány művészt, akik ismerik a festőt.

Felállt, hogy készítsen egy kávét, bekapcsolta a vízmelegítőt. Közben a számítógépre újabb üzenet jött. Odahajolt, megnyitotta. Az ezüstfej volt rajta Dan lakásából, a szomorú oldalával kifelé, ahogyan legutóbb ott hagyta.

Szerzőink könyvei

